

Ο ΠΑΡΘΕΝΩΝ

Μετὰφρασις I *

Μεταξὺ τῆς μικρᾶς σειρᾶς τῶν ὁρέων Κορυδαλλοῦ, Ἰκάρου καὶ τοῦ ἐπιμήκους Ὑμηττοῦ ἐκτείνεται ἡ πεδιάς τῶν Ἀθηνῶν, ἀνοικτὴ μὲν πρὸς δυσμὰς ἀπὸ μέρους τῆς θαλάσσης, περιωρισμένη δὲ βορειανατολικῶς ὑπὸ τοῦ Πεντελικοῦ ὄρους, τὸ ὁποῖον φαίνεται ὡς ἀετὸς ἔχων ἀναπεπταμένας τὰς πτέρυγας. Μεταξὺ τοῦ Κορυδαλλοῦ καὶ τοῦ Ἰκάρου φαίνεται μακρόθεν ἡ κορυφὴ τοῦ Κιθαιρώνος, πρὸς βορρᾶν δὲ ὁ ὄγκωδης Πάρνης παρουσιάζει ἐκτεινόμενος πρὸς τὴν Ἐλευσίνα τὰς κυανολεύκους αὐτοῦ φάργγας.

Ἡ Σαλαμὶς φαίνεται ὥσπερ προσφάουσα τὴν παραλίαν καὶ ἐνουμένη πρὸς τὴν Αἰγιάλειαν. Ἡ Αἴγινα, ἡ τῶν τεχνῶν πατρίς, κεῖται ἀπέναντι τοῦ λιμένος τοῦ Φαλήρου, καὶ ὁ ἀτμώδης ὄριζον τῆς θαλάσσης κλείεται τρόπον τινὰ παρὰ τῶν ὑψηλῶν ἄκτῶν τῆς Ἀργολίδος.

Ἐν μέσῳ λοιπὸν τῆς πεδιάδος ταύτης τῆς τοσοῦτον κανονικῶς παρὰ τῆς φύσεως περιεκλεισμένης, ὑφύεται σειρὰ λόφων διευθυνομένων ἀπὸ τοῦ Πεντελικοῦ πρὸς τὴν θάλασσαν. Τὸ ὕψιστον σημεῖον εἶναι ὁ ὑπὸ βράχων ἔστερμμένος Δυκαβητός. Ἀπὸ δὲ τῆς μεσημβρινῆς αὐτοῦ ὑπωρείας ἄρχεται ἡ νέα πόλις τῶν Ἀθηνῶν, ἥτις ἐκτεινόμενη πρὸς τὰ δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ ὑφύεται πάλιν πρὸς τοὺς λόφους τῆς Ἀκροπόλεως καὶ τοῦ Ἀρείου Πάγου, σχηματίζοντας τὰ μεσημβρινὰ αὐτῆς ὄρια.

Οἱ λόφοι οὗτοι ἀπετέλουν ποτὲ μακρὰν συνεχῆ σειρὰν· σεισμὸς τὴν διέσπασε καὶ σήμερον ἡ Ἀκρόπολις κεῖται ὥσπερ μεμονωμένη ἐν τῇ πεδιάδι. Ἐν τῷ μέσῳ σχεδὸν τοῦ ὠρειδοῦς αὐτῆς ἐπιπέδου ὑφύονται τὰ ἑρείπια τοῦ Παρθενῶνος. Ὁ ναὸς οὗτος σχηματίζει ἐπίμηκες τετράγωνον, οὗ αἱ μικρότεραι πλευραὶ εἶναι αἱ προσόψεις. Ἡ κυρία πρόσοψις ἦτο ἡ πρὸς τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἡλίου ἐστραμμένη. Δὲν εἶναι αὕτη ἡ συνήθης διεύθυνσις τῶν ἀρχαίων δωρικῶν ναῶν, ἐκείνων τοῦλάχιστον, οἵτινες ἐκτίζοντο ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων. Ὁ Βιτρούβιος ἀναφέρει ὅτι ἦτο συνήθεια νὰ τίθεται ἡ κυρία εἴσοδος πρὸς δυσμὰς, ὥπως τὸ ἄγαλμα τοῦ Θεοῦ φαίνεται ὑψούμενον ἐπὶ τῆς πόλεως ἅμα τῇ ἐμφανίσει τῆς αὐγῆς. Τὸ μῆκος τοῦ ναοῦ εἶναι $71 \frac{1}{2}$ περίπου γαλλικῶν μέτρων· τὸ ὕψος αὐτοῦ $30 \frac{1}{2}$ μέτρων. Εἶναι δὲ ῥυθμοῦ δωρικοῦ· οἱ κίονες ἔχουσι βαθείας ῥαβδώσεις, ὥπως τοῦτο παρ' ὅλοις τοῖς ἐν Ἑλλάδι· ναοὶς ἀπαντᾷται. Εἶναι ὅλος ἐκ Πεντελησίου μαρμαροῦ· ὁ Περικλῆς ἐξελέξατο τὸ ὠραιότερον μάρμαρον τῶν ἐν Πεντέλῃ λατομεῖων· πολλὰ τεμάχια αὐτοῦ ἐξήρέθησαν ἢ διότι εἶχον ἐλάττωμα τι ἢ διότι κακῶς εἶχον κοπῇ, καὶ μέχρι σήμερον πέριξ τοῦ ναοῦ καὶ ἐντὸς τῶν

τειχῶν τῆς Ἀκροπόλεως φαίνονται τεμάχια κίωνων, ὧν αἱ ῥαβδώσεις δὲν ἦσαν ἐπεξεργασμένα ἐντελῶς. Ὁ ναὸς ὑφύεται ἐπὶ τριῶν στρώσεων τοῦ ἐδάφους ἀποτελουσῶν σήμερον τρεῖς βαθμίδας, μεταξὺ τῶν ὁποίων φαίνονται τὰ ἔχνη δύο μικροτέρων βαθμίδων. Οἱ ναοὶ τῶν ἀρχαίων εἶχον πάντοτε περιττὸν ἀριθμὸν βαθμίδων, ἵνα κατὰ τὸν Βιτρούβιον ὁ δεξιὸς ποῦς, ἀρχίζων πρῶτος τὴν ἀνάβασιν τῆς κλίμακος, φθάνει πρῶτος ἐπὶ τῆς τελευταίας βαθμίδος. Οἱ κίονες τῆς προσόψεως εἶναι ὀκτῶ, οἱ δὲ τῶν πλευρῶν δεκαοκτῶ τὸν ἀριθμὸν. Εἶναι δὲ τοῦτο τὸ μόνον παράδειγμα ὀκταστήλου δωρικοῦ ναοῦ τῶν ἀρχαίων. Τὸ ἀπλοῦν τοῦτο περιστῆλον περικλείει τὸ οἰκοδόμημα καὶ σχηματίζει μετὰ τῶν τοίχων τοῦ ναοῦ κορυφὴν στοάν. Δευτέρα δὲ σειρὰ ἐξ ἐξ κίωνων, ὑψουμένων ὀπισθεν τῶν πρώτων ἐπὶ στηλοβατῶν, ἐκτείνεται ἐφ' ἐκάστης προσόψεως καὶ ἀφίνει μεταξὺ αὐτῆς καὶ τοῦ τοίχου τοῦ οἴκοδομήματος ῥῶρον ἐλεύθερον, ὅστις διὰ μὲν τὴν ἀνατολικὴν πρόσοψιν λέγεται πρόναος, ὀπισθόδομος δὲ διὰ τὴν πρὸς τὸν Πειραιᾶ πρόσοψιν. Καὶ ὁ πρόναος καὶ ὁ ὀπισθόδομος ἐκλείοντο ὑπὸ κιγκλίδων προσσηρμοσμένων εἰς τοὺς κίονας, μὴ ἀνοιγομένων εἰμὴ μόνον ἐν ἡμέραις ἐορτασίμοις. Τὸ ἐμβασθὸν τοῦ ναοῦ ἦτο διηρημένον εἰς δύο ἄνισα μέρη διὰ τοίχου καθέτου ἔχοντος θύραν συγκοινωνίας. Τὸ μεγαλείτερον τῶν δύο τούτων μερῶν εἶναι ὁ λεγόμενος σηκός, ὅστις ὠδήγει πρὸς ἀνατολὰς εἰς τὸν πρόναον· ὁ σηκὸς ἦτο ὁ κυρίως ναὸς, ἐν ᾧ εὕρισκετο τὸ ἄγαλμα τῆς θεᾶς. Ἡ ἄλλη δὲ αἵθουσα ἐκαλεῖτο ὁ ὀπισθόδομος, ἐνθα ἔκειτο συνήθως ὁ δημόσιος θησαυρός, μένων οὕτως ὑπὸ τὴν φρούρησιν τῆς Ἀθηνᾶς. Ἐκ τῶν τοίχων οἵτινες ἀπετέλουν τὸν ναὸν, δὲν σώζονται σήμερον εἰμὴ μόνον οἱ τοῦ ὀπισθόδομου, καὶ οὗτοι ἐν μέρει καταρρέυσαντες. Οἱ τοῖχοι τοῦ σηκοῦ ἐξηφανίσθησαν, καὶ τὰ ἑρείπια αὐτῶν κεῖνται διεσπαρμένα περὶ τὸν Παρθενῶνα. Ἐπίσης καὶ οἱ ἐν τῷ σηκῷ ἐσωτερικὸν περιστήλιον ἀποτελοῦντες κίονες δὲν σώζονται πλέον· τοῦτο μόνον γνωρίζομεν ὅτι ἦσαν δωρικοῦ ῥυθμοῦ. Τέσσαρες κίονες ὑπεστήριζον τὴν ζωφόρον καὶ τὴν ὀροφὴν τοῦ ὀπισθόδομου, καὶ οὗτοι κατεστράφησαν· ἀγνοεῖται δὲ εἰς τίνα ἀνῆκον ῥυθμὸν, ἀλλ' ἐὰν λάβωμεν ὑπ' ὄψιν ὅτι εἰς τοὺς τοιοῦτους ναοὺς τῆς Ἑλλάδος, τῆς μεσημβρινῆς Ἰταλίας καὶ τῆς Σικελίας, οἱ κίονες ἦσαν ἰωνικοῦ ῥυθμοῦ, εἶναι πιθανὸν ὅτι τοιοῦτου ῥυθμοῦ ἦσαν καὶ ἐν τῷ Παρθενῶνι. Ὁ Ἀλκὺ ὑποθέτει ὅτι ἦσαν ῥυθμοῦ κορινθιακοῦ, διότι ἐν τοῖς ἑρείπιοις τοῦ Παρθενῶνος εὗρέθη κιονόκρανον μετὰ φύλλων ἀκάνθης (κορ. ῥυθμοῦ), ἀλλ' ὁ σοφὸς οὗτος συγγραφεὺς, ὅστις δὲν εἶχεν ἴδει τὸ κιονόκρανον, ἡγνῶει ὅτι τοῦτο ἦτο ῥωμαϊκῶν χρόνων, καὶ μάλιστα χρόνων τῆς παρακμῆς τῆς ἀρχιτεκτονικῆς. Ἐκτὸς τούτου ὁ κορινθια-

κός ρυθμός είναι σπάνιος ἐν Ἑλλάδι, καὶ σχεδὸν ἀσυνήθης κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Περικλέους, ὀλίγον δ' ἐν ἀρμονίᾳ πρὸς τὸν σοβαρὸν καὶ αὐστηρὸν χαρακτῆρα τῆς θυγατρὸς τοῦ Διός.

Μετὰ τὴν πολιορκίαν τῆς Ἀκροπόλεως παρὰ τῶν Ἑνετῶν, ὁ Παρθενῶν, κατεστραμμένος περὶ τὸ μέσον, ἀφίνει ἀνοικτὴν τὴν εἴσοδον εἰς τὰς ἀκτῖνας τοῦ ἡλίου. Μετὰ τῆς κυρίας προσόψεως τὰ ἐρείπια τοῦ ἀνατολικοῦ μέρους περιλαμβάνουσι τρεῖς μὲν κίονας τοῦ πρὸς βορρᾶν μέρους, πέντε δὲ τοῦ πρὸς νότον. Τὸ πρὸς δυσμὰς σύμπλεγμα περιλαμβάνει τὴν ἐτέραν πρόσοψιν μετὰ ἑξ κίωνων ἑκατέρωθεν, ἐνωμένων καὶ τούτων διὰ τεμαχίων τῶν στυλοβατῶν καὶ τοῦ ἀετώματος.

Ἐν τῷ μέσῳ δὲ τῶν δύο τούτων σωρῶν ἐρείπιον ἐκτείνεται εὐρὺς χώρος, ἐν τῷ ὁποίῳ δὲν σώζονται ὀρθὰ ἢ τύμπανά τινα τῶν κίωνων τοῦ περιστυλίου. Ἐπὶ δὲ τῶν δύο μακρῶν πλευρῶν τοῦ ναοῦ παρατηρεῖται ὅτι τὰ δύο τεμάχια τῶν στηλοβατῶν δὲν ἀποτελοῦσιν εἰμὴ μίαν μόνην εὐθεῖαν γραμμὴν· καὶ ὅμως οἱ ὑποστηρίζοντες αὐτὰς κίονες δὲν μετετοπίσθησαν, οὐδὲ τὸ ἔδαφος ὑπεχώρησε· τοῦτο εὐκόλως καταφαίνεται ἐκ τῆς ἀκριβοῦς ἐφαρμογῆς τῶν τυμπάνων καὶ εἰς τὸ ἀμετακίνητον τῶν μερῶν τοῦ κρητιδώματος καὶ τῶν βαθμίδων τοῦ ναοῦ.

Πρὸς τούτοις δὲ ἂν κατὰ τὴν ἐκκοπὴν τῶν μαρμάρων ἢ συνεπείᾳ τοῦ χρόνου αἱ δύο προσόψεις ὑπεχώρουν ἀπ' ἀλλήλων, συμπαρασύρουσαι καὶ τοὺς πλησίον κίονας, ὅλοι οἱ κίονες οὗτοι ἔπρεπε νὰ λάβωσι κλίσιν πρὸς τὰ ἔξω· ἄνευ καταμετρήσεως δύναται τις νὰ πεισθῇ ὅτι τὸ ἐναντίον συμβαίνει καὶ ὅτι οἱ κίονες ἔχουσι κλίσιν πρὸς τὰ ἔσω. Ἐκ τούτου εἰκάζομεν ὅτι τὸ κρητιδῶμα τοῦ Παρθενῶνος δὲν ἐσχισμάτιζε μίαν εὐθεῖαν γραμμὴν, ἀλλ' ὅτι ἔκλινε πρὸς τὰ δύο μέρη, στρέφον τὴν καμπυλότητα αὐτοῦ πρὸς τὸν οὐρανόν.

Καὶ ταῦτα μὲν τὰ σήμερον σωζόμενα ἐκ τοῦ ἀρχιτεκτονικοῦ μέρους τοῦ Παρθενῶνος· τὰ λοιπὰ τοῦ οἰκοδομήματος μέρη κείνται ἐσπαρμένα πέριξ τοῦ ναοῦ· ἀναμιξὲς βλέπεις κιονόκρανα, τύμπανα, ὀγκολίθους τοῦ θριγκοῦ καὶ τῶν τοίχων. Ὅθεν ὁ ναὸς κατὰ τὸ πλεῖστον εἶναι κατεστραμμένος. Ἀλλ' ὅμως ὅ,τι πρὸ πάντων ὑπεκίνησε τὸν φανατισμὸν ἢ τὴν πλεονεξίαν εἶναι τὰ ἔργα τοῦ Φειδίου. Ἡ ἀνατολικὴ ζωφόρος κατεστράφη καὶ οὕτως εἰπέν ἀπετεφρώθη κατὰ τὴν ἐν ἔτει 1667 συμβῆσαν ἐκρηξίν (ἐπὶ τῆς πολιορκίας τῶν Ἑνετῶν)· σώζεται μόνον ἡ κρητισμένη καὶ ἀγνώριστος κεφαλὴ ἐνὸς τῶν ἱππῶν τοῦ Ἡλίου.

Ἡ δυτικὴ ζωφόρος, ἥτις κατὰ τὸ πλεῖστον εἴχε διατηρηθῇ, μαυρίζει σήμερον ἐν μέσῳ τῆς ὀμίχλης τοῦ Λονδίνου· τὸ ἐν τῶν ἀγαλμάτων ἀφῆθη παρὰ τῶν Ἑνετῶν, καὶ τὰ λείψανα τῶν

δύο ἄλλων φαίνονται ἔτι εἰς τὰ ἄκρα τῆς ζωφόρου ταύτης.

Ἵπῃρχον 92 μετόπαι, ὧν 14 σώζονται ἐπὶ τῶν δύο προσόψεων τοῦ οἰκοδομήματος· 15 ἀφῆθησαν παρὰ τοῦ λόρδου Ἑλγίνου, ὅστις οὐδὲ καὶ τῶν τριγλύφων, ἐν αἷς περιεκλείοντο, ἐσεβάσθη· μία τῶν μετοπῶν τοῦ νοτιοδυτικοῦ μέρους εὑρεται ἐν τῷ μουσεῖῳ τῶν Παρισίων, δύο δὲ σώζονται ἐπὶ τῆς Ἀκροπόλεως· τῶν λοιπῶν οὐδὲ ἵχνος ὑπάρχει. Ἐν τῷ Βρετανικῷ Μουσείῳ διατηρεῖται δλοκλήρον τὸ μέρος τῆς ζωφόρου, τὸ μὴ καταστραφέν παρὰ τῶν βομβῶν τοῦ Ἑνετοῦ Μοροζίνη.

Πρῶται αἱ γραφαὶ, αἱ κοσμοῦσαι τὸν ναὸν καὶ ἐσωτερικῶς καὶ ἐξωτερικῶς, ὑπέκυψαν εἰς τὴν ἐνέργειαν τοῦ πανδαμάτορος χρόνου. Δὲν ὑπάρχουσι σήμερον ἢ μόνον ἵχνη τινὰ κεκαλυμμένα ὑπὸ τοῦ κιτρίνου ἢ φαιοῦ χρώματος, τοῦ προερχομένου ἐκ τῆς ἐπηρείας τῶν ἀνέμων, τῶν βροχῶν καὶ τοῦ ἡλίου. Τὸ κυανοῦν χρῶμα εὑρεται ἐπὶ τῶν τριγλύφων, τὸ κίτρινον ἐπὶ τῶν κίωνων καὶ ἐπὶ τῆς πρώτης στρώσεως τοῦ θριγκοῦ· τὸ μῆνιον (ἐρυθροῦν χρῶμα) ἐκόσμηε τὸ ἐμβαδὸν τῶν μετοπῶν τῆς ζωφόρου καὶ τῶν ἀετωμάτων· τὸ πράσινον τέλος ἦτο τὸ χρῶμα τῶν ἐνδυμάτων διαφόρων γεγλυμμένων προσώπων.¹ Ἀπαντα δὲ τὰ χρώματα ταῦτα εἶναι μεταλλικά, καὶ ὁ χρόνος δὲν ἤθελε τὰ φθείρει· ἀλλ' ἐπειδὴ ἐπετίθεντο ἐγκυστικῶς ἐπὶ τοῦ μαρμάρου κατ' εὐθεῖαν, ὑπέστησαν ταχεῖαν βλάβην, διότι ἂν μέρη τινα τοῦ χρώματος ἀπεσπῶντο, ἢ βροχὴ καταπίπτουσα ἐπὶ τοῦ γυμνοῦ μαρμάρου εἰσέδυσεν εἰς τὰς κατωτέρας ἐκ κηρίου ἐπιστρώσεις, καὶ τὸ στρώμα τοῦ χρώματος ἐξηραίνετο καὶ κατέπιπτε.

Σήμερον δὲ τὸ γενικὸν χρῶμα τοῦ Παρθενῶνος εἶναι τὸ χρῶμα, τὸ ὁποῖον δίδει ὁ ἥλιος εἰς ὅλους τοὺς μαρμαρίνους λόφους τῆς Ἀττικῆς· τὰ κάθετὰ μέρη ἔχουσι χρῶμα κασανόχρουν χρυσοῦν, τὸ ὁποῖον ἐξέχει καθαρῶς ἀπὸ τῆς λάμψεως τοῦ οὐρανοῦ. Τοῦ ἀνατέλλοντος ἡλίου αἱ ἀκτῖνες χρωματίζουσι διὰ ῥοδίνης ἰώδους χροῖας τὰ γυμνὰ ὄρη τῆς Σαλαμῖνος καὶ τὰ παράλια τῆς Ἐπιδαύρου. Ἡ χερσονήσος τῆς Μουνυχίας λαμβάνει χρῶμα πυρὸς· μετ' ὀλίγον αἱ ζωφραὶ ἀκτῖνες ψαύουσι τὰς κορυφὰς τῆς Πνυκὸς καὶ τοῦ Ἀρείου Πάγου, καὶ καταλήγουσιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ λόφου, ἐφ' οὗ ἴσταται ὁ ναὸς τῆς Ἀθηνᾶς. Περὶ τὴν ἐσπέρας δὲ αἱ ἀκτῖνες τοῦ ἡλίου, ἐκτεινόμεναι ἀπὸ τοῦ Πειραιῶς ἐπὶ τῆς πεδιάδος, χρυσοῦσι καὶ φλογίζουσι τὸν Παρθενῶνα. Εἶναι δὲ αὗται αἱ μόναι στιγμαὶ καθ' ἃς τὸ θέρος δύναται νὰ προσβλέψῃ τις ἀτιμωρητῇ

1. Ἐν τοῖς πολυχροῖς κοσμήμασι τοῦ Παρθενῶνος ἀριθμητέα καὶ τὰ διάφορα ὄπλα καὶ ἐργαλεῖα κεχρυσωμένα, τὰ ὁποῖα ἐκράτουν εἰς τὰς χεῖρας πλεῖστα τῶν παριστανόμενων προσώπων.

εἰς τὰ ἐρεῖπια ταῦτα· διότι ἐν μέσῃ ἡμέρᾳ τὸ φῶς πίπτον κατακορύφως ἐκτείνει ἐπὶ τῶν κίωνων τὰς μελάνιας σκιάς τῶν κιονοκράνων καὶ τῶν ζωφόρων· τὰ δὲ λοιπὰ μέρη ἀποδίδουσι λάμψιν, ἣν ὁ ὀφθαλμὸς δὲν δύναται νὰ ὑποφέρῃ. Ἐκαστον τεμάχιον, ἕκαστον μέρος ἀνοικτὸν, ἕκαστος κίων, ὅστις ἄλλοτε ἐκαλύπτετο ὑπὸ τῶν παρακειμένων οἰκημάτων, ἵσταται τώρα ἐν ὅλῃ τῇ θαμβωτικῇ λευκότητι καὶ ἀντιδίδει ἀκτῖνας ὡς μέταλλον τηκόμενον. Κατὰ τὰς σπανίας δὲ ἡμέρας, καθ' ἃς ὁ οὐρανὸς εἶναι συννεφώδης, ὁ Παρθενὸν φαίνεται στακτόχρους καὶ ἔρημος ὡς νὰ μὴ εἶχε κατοικηθῇ παρὰ τῆς θεᾶς, ἥ ὡς νὰ εἶχεν ἐγερεθῇ διὰ τὰς Εὐμενίδας· ἀλλ' ὅταν ὁ Ἑλληνικὸς οὐρανὸς ἀναλάβῃ τὴν λάμψιν του, τὰ ἐρεῖπια ταῦτα μακρόθεν βλεπόμενα καὶ πρὸ πάντων περὶ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου, φαίνονται ἀναλαμβάνοντα ζώην ὡς ἐν ταῖς πρώταις αὐτῶν ἡμέραις· τὸ καθαρὸν φῶς μεταδίδει αὐτοῖς τὴν κίνησιν καὶ τὴν ζωὴν του. Ἐάν δὲν ἦσαν ἐρεῖπια, ἡ θεὰ βεβαίως θὰ ἐκατοίκει ἀκόμῃ ἐν αὐτῷ τῷ νάφῃ της.

*Ἐπεται συνέχεια.

EMILE BURNOUF

Πρώην Διευθυντὴς τῆς ἐν Ἀθήναις Γαλλικῆς Σχολῆς.

ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΙΑΣ ΦΙΛΗΣ

Διήγημα τοῦ Ἀνδερσεν.

Ἐν τινι μικρῷ, στενῇ καὶ σκολιᾷ οἰκῷ παρετρεῖτο μεταξὺ πολλῶν ἄλλων πενιχρῶν οἰκισκῶν καὶ τὶς οἰκία ὑψηλὴ, ἀλλ' ἐτοιμόδροπος καὶ παντὶ ἀνέμῳ ἀναπεπταμένη. Ἡ οἰκία αὕτη κατωκεῖτο μόνον ὑπὸ πτωχῶν, καὶ πανταχοῦ ἐν αὐτῇ, ἰδίως δ' ἐν τῷ πρὸς τὸν ὑπερφῶ, ἔβλεπε τὴν δυστυχίαν καὶ τὴν γυμνότητα.

Εἰς τὸ παράθυρον τοῦ ὑπερφῶ ἐκρέματο παλαιόν τι κλωβίον, τὸ ὁποῖον οὕτε κυαθίσκον εἶχε διὰ τὸ νερὸν τοῦ πτηνοῦ· ἀντ' αὐτοῦ ὑπῆρχε λαϊμὸς φιᾶλης ἀνεστραμμένος καὶ ἐπωμασμένος κάτωθεν.

Μία γραῖα ἤνοιξε τὴν θυρίδα τοῦ κλωβίου καὶ εἰσήγαγε τὴν τροφὴν τῆς ὑπολαΐδος, ἣτις ἐπῆδα καὶ ἐκελάδει ἐν αὐτῷ εὐθύμως καὶ χαριέστατα.

— Ναί, τὸ ἡξέυρω καὶ ἐγὼ, εἶπεν ὁ λαϊμὸς τῆς φιᾶλης, ἡ μάλλον ἐσκέφθη, διότι ἐν τεμάχιον φιᾶλης δὲν ὁμιλεῖ παντελῶς, δὲν τῷ εἶναι ὅμως καὶ ἀπηγορευμένον νὰ σκέπτηται. Ναί, τὸ ἡξέυρω καὶ ἐγὼ, κελαδεῖς σὺ, ἀφ' οὗ ἔχεις σῶα καὶ ἀβλαβῆ ὅλα σου τὰ μέλη· θὰ ἐβλέπαμεν ὅμως ἐάν θὰ ἐκελάδεις καὶ θὰ ἐπῆδας ὅπως τώρα, ἀν σοῦ ἔλειπε τὸ περισσότερον μέρος τοῦ σώματός σου, καὶ δὲν σοῦ ἔμενε παρὰ μόνον ὁ λαϊμὸς καὶ τὸ βάμφος, καὶ ἐκεῖνο βουλωμένον! Ἐτσι εἶναι, πρέπει νὰ ὑπάρχουν καὶ εὐτυχεῖς εἰς αὐτὸν τὸν κόσμον. Ἐγὼ δὲν ἔχω κάμμιν ἀφορμὴν νὰ κε-

λαδῶ, ἀλλὰ καὶ ἂν ἤθελα δὲν θὰ ἠμποροῦσα. Ἦτο καιρὸς, ὅταν ἤμην δολάκαιρη φιᾶλη, ὅπου ἐγνώριζα καὶ ἐγὼ νὰ συρίζω πολὺ νόστιμα, μάλιστα μὲ ἐγέμιζον καὶ ἔβαλλον τὸ πῶμα εἰς τὰ χεῖλη μου. Ἦμην πολὺ φαιδρὰ τότε καὶ διεσκέδαζα ὅλους. Παρευρέθην καὶ εἰς τὴν περιφημον ἐκείνην ἐξοχικὴν διασκέδασιν διὰ τοὺς ἀρραβῶνας τῆς κόρης τοῦ κοσμηματοπώλου. Ἐνθυμούμαι τὴν ἡμέραν ἐκείνην ὡς νὰ ἦτο χθές. Πόσα πράγματα δὲν εἶδα, πόσα βάσανα δὲν ἐπέρασά εἰς τὸ διάστημα τῆς ζωῆς μου! Δι᾿ ἡλθον διὰ πυρὸς καὶ ὕδατος· καὶ θέσεις λαμπροτάτας κατέλαβα καὶ εἰς τὸν βόρβορον ἐκυλίσθην· τώρα εἶμαι κρεμασμένη εἰς ἐν κλωβίον καὶ ἐκτεθειμένη εἰς τὸν ἀέρα καὶ τὸν ἥλιον. Ἀληθινὰ ἡ ἱστορία μου ἀξίζει τὸν κόπον νὰ τὴν ἀκούσῃ κανεὶς, ἀλλὰ δὲν εἶμαι ἀπὸ ἐκείνας ὁποῦ τρέχουν καὶ καυχῶνται εἰς τὸν ἕνα καὶ τὸν ἄλλον δι' ὅσα εἶδαν καὶ ἔπαθον· ἔπειτα καὶ ἂν ἤθελα νὰ ὁμιλήσω δὲν θὰ ἠδυνάμην.

Οὕτω δὲ, ἐν ᾧ τὸ μικρὸν πτηνὸν ἐκελάδει εὐθύμως τὸ ἄσμά του, καὶ ἐν ᾧ εἰς τὸν δρόμον κάτω ἕκαστος ἐπῆγαινε καὶ ἤρχετο, συλλογιζόμενος τὰς ὑποθέσεις του, τὰς διασκεδάσεις του, συχνάκις δὲ καὶ μὴ συλλογιζόμενος τίποτε, ἡ φιᾶλη, τῆς ὁποίας εἶχε μείνει μόνον ὁ λαϊμὸς, παρεδόθη εἰς βαθυτάτας σκέψεις.

Ἐσυλλογιζέτο τὴν φλογερὰν κάμινον τοῦ ὑελουργείου, ἐν ᾗ τολμηρὰ πνοὴ τῇ ἐδωρήσατο τὴν ζωὴν. Ἐνθυμεῖτο πόσον κατ' ἀρχὰς ἐλυπήθη ἀποχωριζομένη τῆς μεγάλης καὶ ζωογόνου θερμότητος τοῦ χωνευτηρίου, καὶ πῶς εἶτα συνεθίσασα τὴν νέαν κατὰστασίν της ἐχάρη εὐρεθεῖσα ἐν τῷ μέσῳ τάγματος ὁλοκλήρου φιαλῶν, ἐκ τῆς αὐτῆς ἐξεληθουσῶν καμίνου, καὶ τῶν ὁποίων αἱ ὠραιότεραι ἦσαν προωρισμέναι νὰ γεμισθῶσι διὰ καμπανίτου καὶ αἱ κοινότεραι διὰ ζύθου. Καὶ δύναται μὲν ἐνίοτε νὰ συμβῇ φιᾶλη ζύθου νὰ περικλείῃ οἶνον πολυτιμώτατον, *Δάκρυα Χριστοῦ*, καὶ φιᾶλη καμπανίτου ἐμετικόν· ἀλλ' ἡ γέννησις καταφαίνεται πάντοτε ἐκ τῆς ἐξωτερικῆς μορφῆς, καὶ ἡ εὐγένεια μένει εὐγένεια καὶ ὅταν εἴτι εἰς τὰς φλέβας αὐτῆς κυκλοφορῇ αἷμα καχεκτικὸν καὶ διεφθαρμένον.

Ἡμέραν τινὰ πᾶσαι αἱ φιᾶλαι ἐτοποιηθήσαν ἐντὸς κιβωτίων, καὶ ἡ ἡμετέρα μετ' αὐτῶν. Ποῦ νὰ συλλογισθῇ τότε ὅτι μίαν ἡμέραν θὰ καταντήσῃ εἰς τὸ κλωβίον ἐνὸς πτηνοῦ!

Ὅτε ἐπανεῖδε τὸ φῶς—φῶς ὅμως πολὺ ἀμυρὸν—εὐρέθη ἐν τῷ ὑπογείῳ οἶνεμπόρου. Ἐκεῖθεν τὴν ἐξήγαγον ἐκ τοῦ κιβωτίου μετὰ τῶν ἄλλων συντρόφων της, καὶ τὴν ἐρρίνισαν διὰ πρώτην φοράν. Ἐρριμμένη κατὰ γῆς, κενὴ καὶ ἄνευ πώματος, μεγάλην ὁμολογουμένης ἡσθάνετο ἐνόχλησιν· ἡσθάνετο ὅτι κἄτι τι τῆς ἔλειπε· τὸ κἄτι τι ὅμως αὐτὸ δὲν ἠδύνετο νὰ τὸ ὀρίσῃ. Ἀλλ' ὅταν ἐπληρώθη οἶνου παλαιοῦ καὶ γενναίου, ὅταν τῆς